

panj mot neuropsykiatri i allmänhet och mig i synnerhet». Han upprörs över granskningen av hans forskningsresultat: »För den som egentligen är intresserad av sakfrågorna är det självklart att det inte är jag som skall förklara mig.»

När barnpsykiatern och psykoanalytikern Magnus Kihlbom, f d överläkare vid Ericastiftelsen, ber Gillberg bemöta sakargumenten finner Gillberg att »boten» är nådd. Kihlbom beskylls vidare för påståenden mot neuropsykiatri »av samma klipp och klistra-typ som dem hans drevpartner använder sig av».

Kritiker buntas ihop med scientologer

Eva Kärfve och jag har – förutom att lyfta fram riskerna med en överdriven diagnostisering och medikalisering av problem som inte nödvändigtvis är medicinska – framfört farhågor om att expertkunskanden flyttas från föräldrar, och att den medicinska professionen på ett orimligt sätt får tolkningsföreträde framför andra förklaringar. Vi har förgäves efterlyst en debatt om den neuropsykiatriska diagnosens validitet och reliabilitet och om sensitivitet och selektivitet.

Men Gillberg uttrycker istället sin förtrytelse över att massmedierna »lämnat fältet öppet för denna mycket lilla grupp [dvs fyra personer] som tillåtits upprepa sina 'argument' gång på gång».

Genom personangrepp – genom att inkompetensförklara, skandalisera och marginalisera sina kritiker – undviker Gillberg de besvärande frågorna. Kritiker (inklusive undertecknad) kopplas till »scientologer» och »en noggrant regisserad hetskampanj». Kampanjen påstås leda av Eva Kärfve, som kopplar honom till »nazisternas illdåd».

Christopher Gillberg sitter som en av experterna i Socialstyrelsens utredning om neuropsykiatri. Jag uppmanar Gillberg att belägga sina anklagelser med hänsyn till förtroendet för expertgruppen.

Leif Elinder

barnläkare; av Uppsala kommun utsedd att vara specialistläkare för barn med särskilda behov

En fråga om yttrandefrihet – även för den som »har fel»

II Jag har – med goda och starka skäl som ännu inte ifrågasatts av någon – tagit Eva Kärfve i försvar mot vettlöst häftiga angrepp från Sten Levander et al (märk väl: inte Christopher Gillberg!).

Jag har uttalat mig för Kärfves rätt att yttra sig och mot Levanders rätt att tysta henne (få henne avskedad). Jag har inte nämnt eller angripit Gillberg, jag har inte heller tagit ställning för eller emot hans teser (»må det vara som det vill»).

Men icke desto mindre räknar han tydligt in mig som en del av en fräck komplot mot honom (Läkartidningen 1–2/01, sidorna 72–3). Jag har aldrig yttrat mig om Gillberg, knappt ens nämnt honom, aldrig träffat honom.

Får man tvivla på prionteorin?

Han försöker att hugga mot mig med besynnerliga förebråelser: Jag skulle ha opponerat mig mot den nobelprisbelönade prionteorin. Ja, det stämmer, där emot. Det har jag – so what?

Får man inte det? Förebrås jag för att ha yttrat mig om sådant som jag inte skall ha någon avvikande åsikt om? Vem bestämmer det? Gillberg? Det skulle då passa väl ihop med den attityd Levander har visat mot Kärfve. Vad är det som pågår? Har vi här att göra med – en åsikts-piketgrupp? Vad i all världen är detta för en vetenskapsuppfattning?

Vet Gillberg inte att ett nobelpris tilldelades E Moniz (1949) för den ominösa lobotomin som snart fick överges? Att ett nobelpris tilldelades en amerikansk

fysiker för en upptäckt som först hans son gjorde, många år senare? Att inte mindre än sex nobelpristagare och många andra laureater i fysik och kemi (bland dessa två svenskar, O Klein och H Theorell) ansåg att Hahns nobelpris för atomklyvningens upptäckt borde ha gått till Lise Meitner?

Och att Prusiner – ännu idag – inte lyckats att bevisa sin protein only-teori med ett enda entydigt experiment, med följd att hans tes ifrågasatts av ca 20 erfarna scrapieforskare världen över? Är detta då ändå en förbjuden uppfattning?

Hysa, begrunda, kritisera, förkasta

Jag – och många av mina kollegor – bedömer en vetenskaplig kritik eller åsikt mer efter om den är rätt eller fel, befogad eller obefogad, ty vetenskap består just av detta: att hysa, begrunda, kritisera och eventuellt förkasta åsikter och teorier. Så låt mig fortsätta att tvivla utan att idiotförklaras, Gillberg, och låt oss vänta något decennium för att se om Prusiners nobelpris håller måttet.

Och igen: Vad har detta egentligen att göra med att jag tycker om yttrandefrihet, även Eva Kärfves? Det är vad jag har yttrat mig om – och om ett besynnerligt sätt att ifrågasätta den. Blir man verkligen åhutad för detta? Då är något sjukt i detta avlänga land.

Michael G Koch

leg läkare, regementsläkare, epidemiolog, Karlsborg

Risk för sammanblandning av vacciner

II Under hösten 2000 har enheten för vaccinforskning vid Smittskyddsinstitutet kontaktats med anledning av två fall av felaktigt givet vaccin.

Vid båda tillfällena gällde det spädbarn som skulle vaccineras med Infanrix (DTP)-Polio+Hib. Barnen blev istället vaccinerade med Priorix (MPR).

Namn och förpackningar förvillar

I båda fallen har berörda barnavårdsläkare och -sjuksköterskor uppgivit att snarlikheten i vaccinernas namn och förpackningarnas utseende spelat en roll för sammanblandningen.

Kartongen med Infanrix-Polio+Hib har en blå rand, medan kartongen med Priorix har en rosa/lila rand; i övrigt är de identiska i storlek och utseende.

Det ena barnet, drygt 3 månader gam-

malt, som skulle ha fått dos I av DTP-Polio+Hib fick på fjärde dygnet efter MPR-vaccinationen en feberreaktion kring 40°C som varade cirka fyra timmar samt ett småprickigt exantem över huvudet och bälregionen under ett dygn.

Det andra barnet, också 3 månader gammalt, som skulle ha fått sin första DTP-Polio+Hib-vaccination fick ingen reaktion efter MPR-vaccinationen.

BVC-läkare och -sjuksköterskor bör uppmärksammas på denna risk att förväxla DTP-Polio+Hib och MPR-vaccin med snarlika namn och förpackningar.

Eva Netterlid

biträdande klinisk provningsledare, leg sjuksköterska, enheten för vaccinforskning, Smittskyddsinstitutet, Lund